

स्थिति सूचक

वर्ष ११, अंक ३

(२०७५ असार १७ गतेदेखि २०७५ असोज १४ गतेसम्म)

नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तकको

त्रैमासिक प्रकाशन

सुदूरपश्चिम प्रदेशको मानव अधिकार अवस्था विश्लेषण

इन्सेक सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्यालय, धनगढीद्वारा यस क्षेत्रको मानव अधिकारको अवस्थाका बारेमा जानकारी गराउने उद्देश्यले त्रैमासिक रूपमा स्थिति सूचक प्रकाशन गर्दै आएको छ। सन् २०२२ जुलाईदेखि २०२२ सेप्टेम्बरसम्मको अवधिमा यस क्षेत्रका इन्सेक जिल्ला प्रतिनिधिहरूले प्रत्यक्ष अनुगमनबाट प्राप्त गरेका मानव अधिकार उल्लङ्घन तथा ज्यादातीका प्रतिनिधिमूलक घटनाहरूलाई यस प्रकाशनमा समावेश गरिएको छ।

बिगत खंड यस वर्षका तीन महिनाको अवधिमा पनि यस क्षेत्रको मानव अधिकारको अवस्थामा सुधार आउन सकेन। यस प्रदेशमा बिगतका तीन महिनामा राज्यपक्षबाट दुई जना महिला सहित १० जना र गैरराज्य पक्षबाट २ सय ३२ जना महिला सहित २ सय ६५ जना पीडित भए। पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-४ कालिकास्थानका १६ वर्षीय विनोद शाहीको हत्या प्रकारणमा प्रहरी र स्थानीयबिच झडप हुँदा दुई जना महिला सहित १० स्थानीयहरू घाइते भए। गैरराज्य पक्षबाट तीन जना महिला सहित पाँच जनाको हत्या भयो। गैरराज्य पक्षबाट २ सय ७ जना महिलाको अधिकार हनन गरिएको पाइयो। जसमध्ये घरेलु हिंसाबाट १ सय ७३ जना, बलात्कारबाट २३ जना, बलात्कारको प्रयासबाट एक जना, यौन दुर्व्यवहारबाट दुई जना, बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट नौ जना र बहुविवाहबाट एक जना गरी २ सय ९ जना पीडित भए। बाल अधिकार र महिला अधिकार हननका घटना

दुई जना, बेचबिखनबाट नौ जना र बहुविवाहबाट एक जना गरी २ सय ७ जना पीडित भए। गैरराज्य पक्षबाट १९ जना बालिकाहरू पीडित भएको पाइयो। जसमध्ये बलात्कारबाट ११ जना, यौन दुर्व्यवहारबाट सात जना र बेचबिखनबाट एक जना गरी १९ जना पीडित भए। स्थानीय तह निर्वाचनका क्रममा विभिन्न राजनीतिक दल तथा तिनका भातृ संगठनबिच सुदूरपश्चिमा प्रदेशका विभिन्न ठाउँमा झडप तथा कुटपिटका घटनाहरू भए। झडपका क्रममा १६ जना र कुटपिटबाट १२ जना गरी २८ जना विभिन्न राजनीतिक दलका कार्यकर्ताहरू घाइते भए।

यस अवधि (जुलाई-सेप्टेम्बर २०२२) मा पनि राज्य पक्षबाट तीन जना महिला सहित ३२ जना र गैरराज्य पक्षबाट २ सय ३८ जना महिला सहित २ सय ९४ जना पीडित भए। यस अवधिमा गैरराज्य पक्षबाट पाँच जना महिला सहित सात जनाको हत्या भयो। गैरराज्य पक्षबाट २ सय ३८ जना महिलाको अधिकार हनन गरिएको पाइयो। जसमध्ये घरेलु हिंसाबाट १ सय ७३ जना, बलात्कारबाट २३ जना, बलात्कारको प्रयासबाट एक जना, यौन दुर्व्यवहारबाट दुई जना, बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट नौ जना र बहुविवाहबाट एक जना गरी २ सय ९ जना पीडित भए। बाल अधिकार र महिला अधिकार हननका घटना

मानव अधिकार स्थिति सूचक

यस अवधिमा पनि रोकिएन् । गैरराज्य पक्षबाट १९, जना बालिकाहरू पीडित भएको पाइयो । जसमध्ये बलात्कारबाट ११ जना र यौन दुर्व्यवहारबाट आठ जना गरी १९ जना पीडित भए । जातीय विभेदबाट एक जना पीडित भएको पाइयो ।

यस अवधिमा तुलनात्मक रूपमा राज्यपक्ष भन्दा गैरराज्य पक्षबाट बढी मानव अधिकार ज्यादतीका घटनाहरू भए । यसले कानुनी शासनमाथि प्रश्न गरेको प्रष्ठ हुन्छ ।

यस अवधिमा नागरिक तथा राजनीतिक अधिकारका क्षेत्रमा तुलनात्मक रूपमा सुधार भएको पाइए, पनि आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक अधिकारको अवस्थामा खासै प्रगति भएको देखिएन् । नेपालले हस्ताक्षर गरेका मानव अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अभिसन्धिहरू र नेपालको संविधानमा उल्लेखित मौलिक अधिकारको

कार्यान्वयनको अवस्था कमजोर देखिएको छ । नागरिकहरूका आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक अधिकारहरूलाई सुनिश्चित गर्ने राज्यले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानुनहरूको पूर्ण कार्यान्वयन गरी नागरिकका हक-अधिकारहरू सुनिश्चित गर्ने आवश्यक छ ।

अन्त्यमा, मानव अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्धनमा सबै पक्षको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ । बिगत भाँ हामीले सङ्कलन गरेका सूचनाहरूलाई प्रकाशन गर्ने कामको निरन्तरता स्वरूप यस तीन पहिनाको मानव अधिकार अवस्था स्थिति सूचक प्रकाशन गरेका छौं । यहाँहरूबाट अमुल्य सुभाव, सल्लाह र सहयोग इन्सेकलाई प्राप्त हुने नै छ भने विश्वास सहित ।

खडकराज जोशी
संयोजक

घटनाका प्रकार अनुसार पीडित सङ्ख्या (जुलाई-सेप्टेम्बर २०२२)

	राज्यपक्षबाट			अन्यपक्षबाट			कूल जम्मा
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
 गिरफ्तारी	१	११	१२				१२
 घाइते	३	१६	१८	१	१९	२०	३८
 कुटपिट				३	१	३	३
 बाल अधिकार				१९		१९	१९
 अमानवीय व्यवहार				१	१	३	३
 हत्या				५	३	८	८
 जातीय विभेद					१	१	१
 आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक अधिकार		३	३				३
 महिला अधिकार				३१०		३१०	३१०
 जम्मा	३	१९	२२	२३८	२४	२६२	२६४

सुदूरपश्चिम प्रदेशको मानव अधिकार अवस्था :

तीन महिनाका प्रतिनिधिमूलक घटना

(२०७८ असार १७ गतेदेखि २०७८ असोज १४ गतेसम्म)

**नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
सम्मानित रूपले बाँच्न पाउने अधिकार
हत्या
गैरराज्यपक्षबाट
अछाम**

पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-४ कालिकास्थानका १६ वर्षीय विनोद शाही २०७९ जेठ १७ गते बेलुकीबाट सम्पर्कविहिन भएकोमा जेठ २१ गते सोही नगरपालिका-३ को पञ्चदेवल क्याम्पस नजिकको खोन्चमा मृत अवस्थामा फेला परे। शाहीको हत्या गरेको भन्दै पञ्चदेवल विनायक नगरपालिकाका प्रमुख रहेको सोही ठाउँकी ३४ वर्षीया अम्बिका कुमारी चलाउने, सोही ठाउँका ५० वर्षीय नेत्रबहादुर शाही र हत्यामा संलग्न रहेको भन्दै सोही ठाउँका ७० वर्षीय सञ्जनबहादुर शाही, २८ वर्षीय देवेन्द्रबहादुर शाही, २२ वर्षीय महेन्द्रबहादुर शाही, ४५ वर्षीय अक्कलबहादुर शाही, ३८ वर्षीय द्रोपति शाही, ६५ वर्षीय कर्णबहादुर शाही, २८ वर्षीय विरेन्द्रबहादुर शाही, २७ वर्षीय शान्ति शाही र ३२ वर्षीय रामबहादुर शाही विरुद्ध मृतकका आफन्तले जेठ २२ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयले दर्ता गरेन्। जिल्ला प्रहरी कार्यालयले उजुरी दिए पनि जिल्ला प्रहरी कार्यालयले नगरेपछि पीडित पक्षले जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयमा किटानी जाहेरी दिए। घटनामा संलग्न व्यक्तिहरूलाई गिरफ्तार नभएसम्म शब घटनास्थलबाट नउठाउने पीडित पक्षको अडानपछि घटनाका आरोपित पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-४ का ४० वर्षीय सुरतबहादुर शाही, ३२ वर्षीय रामबहादुर शाही, ३२ वर्षीय मिलन शाही, २८ वर्षीय देवेन्द्र शाही र २२ वर्षीय महेन्द्र शाहीलाई प्रहरीले जेठ २४ गते घरबाट गिरफ्तार गयो। घटना संलग्न भएको आरोपमा पाँच जनालाई गिरफ्तार गरेपछि मात्रै जेठ २६ गते जिल्ला अस्पतालमा शबको पोष्टमार्टम गरी परिवार तथा आफन्तले दाहासस्कार गरे। गिरफ्तार गरिएका मध्ये आरोपित मिलन र सुरतलाई प्रहरीले २५ गते हिरासत मुक्त गयो भने अन्य दुई जना आरोपित पृथ्वी शाही र विरेन्द्र

शाहीलाई प्रहरीले असार २ गते गिरफ्तार गयो। घटनामा संलग्न व्यक्तिहरूलाई कारबाहीको माग राखि पीडित पक्षले जेठ २२ गतेबाट असार १० गतेसम्म पञ्चदेवल विनायक नगरपालिकामा तालाबन्दी गरेपछि कामकाज प्रभावित भयो। घटनाका आरोपित पञ्चदेवल विनायक नगरपालिकाका प्रमुख अम्बिका र स्थानीय नेत्रबहादुरले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा असार १८ गते आत्मसमर्पण गरे। जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा आत्मसमर्पण गरेका नगरप्रमुख अम्बिका र स्थानीय नेत्रबहादुर शाही विरुद्ध कर्तव्य ज्यान अन्तर्गत प्रहरीले जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयमा मुद्दा दर्ता गरेको भएपनि जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयका सहायक जिल्ला न्यायाधिकर्ता कौशलप्रसाद दुंगानाले असार २२ गते प्रमाण नपुगेको भन्दै मुद्दा नचल्ने निर्णय गरे भने अन्य १० जनाका विरुद्ध जिल्ला अदालतमा कर्तव्य ज्यान अन्तर्गत मुद्दा दर्ता भयो। जिल्ला अदालतका निर्मित श्रेस्तेदार नारायण पौडेलको असार २४ गते बेसेको इजलासले आरोपित मध्येका पृथ्वी, महेन्द्र, देवेन्द्र र विरेन्द्रलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठायो। घटनाका अन्य ६ जना आरोपित हालसम्म पनि फरार रहेका छन्। घटना जिल्ला अदालत, अछाममा विचाराधीन अवस्थामा छ।

कानुनी कारबाहीको मागसहित सरकारी वकिल कार्यालय अगाडी राजनीतिक दलसहित पीडित पक्षले असार २१ गते प्रदर्शन गर्दा प्रहरी र प्रदर्शनकारीबीच झडप हुँदा जिल्ला प्रहरी कार्यालय अछाममा कार्यरत २९ वर्षीय भोलानाथ शर्मा, २२ वर्षीय निर्मला ऐर, ३८ वर्षीय वीरजित चँदारा, ४० वर्षीय इन्द्रबहादुर थापा, २४ वर्षीय धर्मबहादुर रोकाया, २३ वर्षीय प्रेमबहादुर धामी, गंगाराम जैसी, लक्ष्मण रावल, महेशसिंह कुँवर, सन्दिप शाही, इन्द्र बोहरा र दीपक मगराती धाइते भए। प्रदर्शनकारीतर्फ पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-४ का ३० वर्षीय बखतबहादुर शाही, २९ वर्षीय डम्बर शाही, १७ वर्षीय रोशन शाही, २६ वर्षीया प्रतिभा शाही, २३ वर्षीय विकास शाही, २३ वर्षीया कल्पना शाही, सोही नगरपालिका-३ का ३१ वर्षीय पदम आउजी, सोही

नगरपालिका-२ का १९ वर्षीय रोशन न्यौपाने, मंगलसेन नगरपालिका-४ का २८ वर्षीय मुक्तिनाथ बोहरा, सोही नगरपालिका-५ का २८ वर्षीय शिद्धप्रसाद दुंगाना घाइते भए । घाइते सबै जनाको स्वास्थ्य उपचार सोही दिन असार २१ गते जिल्ला अस्पताल, अछाममा भयो ।

गिरफ्तारी

बाजुरा

नेत्र विक्रम चन्द (विप्लव) नेतृत्वको नेकपाले भदौ ७ गते गरेको नेपाल बन्दको कम्मा मार्टडी र कोलिट बजारमा पर्चा पम्पले टास्टै गरेको अवस्थामा प्रहरीले नेकपाका १० जना कार्यकर्ताहरूलाई गिरफ्तार गयो । गिरफ्तार हुनेमा नेत्र विक्रम चन्द (विप्लव) नेतृत्वको नेकपाका जिल्ला सचिव तथा जगन्नाथ गाउँपालिका-२ हुनीका ३६ वर्षीय भुपेन्द्र विक, जगन्नाथ गाउँपालिका नाराकोट निवासी नेकपाका जिल्ला सहसचिव ३५ वर्षीय मनबहादुर रावत (मधु विलास), बुढिनन्दा नगरपालिका-१० सेलापाखा निवासी जिल्ला एरिया सचिव २९ वर्षीय शुक्र नेपाली, स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका-१ का ३० वर्षीय नविन विक, सोही ठाउँका ४६ वर्षीय विरसिंह विक, २४ वर्षीय शिशिर शाही ठकुरी, १९ वर्षीया संगिता चदारा, १९ वर्षीय विकाश कडारा, १९ वर्षीया प्रकाश चदारा र स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाका घर भई नेत्र विक्रम चन्द(विप्लव) नेतृत्वको नेकपाका जिल्ला इन्वार्ज ३१ वर्षीय विमल शाही रहेका थिए । बजार तथा यातायातका साधनहरू बन्द गर्दै पर्चा पम्पले टास्टै हिँडेको अवस्थामा नेत्र विक्रम चन्द (विप्लव) नेतृत्वका १० जना कार्यकर्ताहरूलाई गिरफ्तार गरिएको भएपनि उपरान्त बन्द हड्डाताल नगर्ने सहमतिमा कागज बनाएर भदौ ७ गते साँझ रिहा गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर गिन्द्र बोगडीले बताए ।

डोटी

नेत्र विक्रम चन्द (विप्लव) नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले २०७९ भदौ ७ गते नेपाल बन्दको आयोजना गरेको र नेपाल बन्द कार्यक्रमलाई सफल बनाउन भन्दै जिल्ला सदरमुकाम दिपायल बजार बन्द गराउँदै हिँडेका केआइसिंह गाउँपालिका-४ निवासी नेत्र विक्रम चन्द (विप्लव) नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी निकट विद्यार्थी संगठन अखिल क्रान्तिकारीका केन्द्रीय सदस्य २८ वर्षीय प्रकाश कठायत र दिपायल सिलगडी नगरपालिका-३ निवासी २७ वर्षीय सोही पार्टी निकट विद्यार्थी संगठनका जिल्ला सदस्य मोहन कठायतलाई

प्रहरीले भदौ ७ गते दिपाय बजारबाट गिरफ्तार गयो । गिरफ्तार गरिएका दुवै जनाले उपरान्त कानुन विपरितका कार्यहरूमा संलग्न नहुने र गल्ती नगर्ने सर्तमा भदौ ८ गते रिहा गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लक्ष्मीराज जोशीले बताए ।

कञ्चनपुर

भिमदत्तनगरपालिका-६ निवासी नेत्र विक्रम चन्द(विप्लव) नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्टका कार्यकर्ता २६ वर्षीय भरत विक, २१ वर्षीय अनिल घरेडी र २५ वर्षीय ललित एसकेला २०७९ भदौ ७ गते पसल तथा सटरहरू बन्द गराउँदै हिँडेको आरोपमा प्रहरीले महेन्द्रनगर बजारबाट गिरफ्तार गयो । विभिन्न आरोपमा प्रहरीले गिरफ्तार गरी भुटो मुद्दा लगाएर कारागारमा राखिएका नेता कार्यकर्ताहरूलाई रिहाइको माग राखि नेत्र विक्रम चन्द(विप्लव) नेतृत्वले २०७९ भदौ ७ गते आयोजना गरेको नेपाल बन्दका कम्मा महेन्द्रनगर बजारका पसल तथा सटरहरू बन्द गरेपछि विक, घरेडी र एसकेलाई गिरफ्तार गरी बन्द खुलेपछि सोही दिन साँझ रिहा गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर भरत गिरीले बताए ।

कारागार र बन्दी

मंगलसेन नगरपालिका-५ का ३५ वर्षीय बेदराज भाटको भदौ ७ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा उपचारको कम्मा मृत्यु भएको छ । आरोपित कसुर ठहर गरी भदौ २ गते उच्च अदालत दीपायलका न्यायाधीय टेकबहादुर कार्की र टेकनारायण कुँवरको संयुक्त इजलासले १० वर्ष, तीन महिना, ८ दिन कैद सजायको फैसला गरेको थियो । कसुरदारको स्वास्थ्यमा समस्या देखिएपछि भदौ ६ गते उपचारका लागि सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा उपचारका लागि ल्याइएको थियो । शबको पोष्टमार्टम भदौ ७ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । भदौ ८ गते शब आफन्तलाई बुझाइएको सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीका सूचना अधिकारी दिलिपकुमर श्रेष्ठले बताए । १५ र १६ वर्षीया बालिकालाई २०७८ फागुन २१ गते बानीगढी जयगढ गाउँपालिका-४ को तिमिल्सैनसिथ सामुदायिक वनमा बलात्कार गरेको भन्दै मंगलसेन नगरपालिका-५ का २८ वर्षीय देवराज भाट, सोही नगरपालिकाका ४ का २५ वर्षीय राजेश भुल, सोही नगरपालिका-३ का २५ वर्षीय कोषराज भाट र २७ वर्षीय प्रेम साउद विरुद्ध पीडित पक्खले फागुन २३ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अछाममा उजुरी दिएका थिए ।

प्रहरीले आरोपित चारै जनालाई फागुन २३ गते घरबाटै गिरफ्तार गरेको थियो । जिल्ला अदालतले आरोपित चारै जनालाई चैत ३० गतेदेखि पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको थियो । पीडित बालिकाहरूको स्वास्थ्य परीक्षण फागुन २३ गते जिल्ला अस्पतालमा भयो ।

कुटपिट

राज्यपक्षबाट

कञ्चनपुर

कञ्चनपुर जिल्ला बेलडाँडी गाउँपालिका-१ बेलडाँडीका २८ वर्षीय नरेश गिरीलाई २०७९ भद्रौ १८ गते कुटपिट गरी दुर्व्यवहार गरेको भन्दै गेटा विमानस्थलको सुरक्षा गार्डमा खटिएका प्रहरी हवल्दार कृष्ण पाण्डे विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ १८ गते राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्यालयमा उजुरी दिए । राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले घटनाबाट जिल्ला प्रहरी कार्यालय र जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा कैलालीको ध्यानाकर्षण गरायो । प्रहरीले घटनाको अनुसन्धान गरी आरोपितलाई भद्रौ २६ गते विभागीय कारबाही गरेको आयोगका मानव अधिकार अधिकृत विदेशराम चौधरीले बताए । पीडित गेटा विमानस्थलको मार्ग हैंडै काठमाडौं जाने क्रममा चेकजाँच गर्दा पीडितको भोलामा ३ लाख रुपियाँ भेटिएको भन्दै विवाद भएको थियो ।

बाल अधिकार

बलात्कार, यौन दुर्व्यवहार

बझाड

१६ वर्षीया बालिकालाई २०७९ असार २१ गते यौन दुर्व्यवहार गरेको भन्दै मष्टा बुङल नगरपालिका-४ बजुवाका ४५ वर्षीय विर्ख नेगीविरुद्ध पीडित पक्षले असार २१ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असार २२ गते जिल्ला अस्पताल, सिमखेतमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई असार २३ गते गाउँबाटै गिरफ्तार गरी असार २३ गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्ती करणी उद्योगमा मुद्दा दर्ता गन्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश नन्दकिशोरप्रसाद यादवको भद्रौ १२ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई १ लाख रुपियाँ धरौटीमा रिहा गरेको जिल्ला अदालतका नायव सुब्बा सुसिल सुवन्ले बताए ।

पाँच वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ १९ गते बलात्कार गरेको भन्दै भारतका १९ वर्षीय इद महमत विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ २० गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण

भद्रौ २१ गते जिल्ला अस्पताल, सिमखेतमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ २१ गते जयपृथ्वी नगरपालिका-१० बाट गिरफ्तार गन्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ २१ गते बाल यौनदुराचार अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गन्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश नन्दकिशोरप्रसाद यादवको असोज ४ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका नायव सुब्बा सुसिल सुवर्णकारले बताए ।

बैतडी

सात वर्षीया बालिकालाई २०७९ असार १८ गते बलात्कार गरेको भन्दै १५ वर्षीय बालक विरुद्ध पीडित पक्षले असार १९ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा उजुरी दिए । पीडित बालिकाको स्वास्थ्य परीक्षण असार १९ गते जिल्ला अस्पताल, बैतडीमा भयो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत असार २० गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्ती करणी अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गन्यो । आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए ।

१६ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ ९ गते यौन दुर्व्यवहार गरेको भन्दै मेलौली नगरपालिका-५ खलिगाडका २९ वर्षीय किशोरकुमार जोशी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ ९ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ ९ गते जिल्ला अस्पताल, बैतडीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ ९ गते कृतिपुर माद्यमिक विद्यालयबाट गिरफ्तार गन्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ १० गते बलात्कार प्रयास शीर्षकमा जिल्ला अदालतका न्यायाधीश जयनन्द पनेरुको असोज २ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए ।

१५ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ १६ गते यौन दुर्व्यवहार गरेको भन्दै १६ वर्षीय बालक विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ १६ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ १६ गते जिल्ला अस्पताल, बैतडीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ १६ गते घरबाट गिरफ्तार गन्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ १७ गते बलात्कार प्रयास शीर्षकमा जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गन्यो । जिल्ला अदालतका

बालबालिकाविरुद्ध भएका हिंसाबाट पीडित सङ्ख्या (जुलाई-सेप्टेम्बर २०२२)

बलात्कार

११

यौन दुर्व्यवहार

८

जम्मा

१९

न्यायाधीश जयानन्द पनेरुको ०७९ असोज २ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई साधारण तारेखमा रिहा गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको छ ।

डडेल्धुरा

११ वर्षीया बालिकालाई २०७९ असार २६ गते यौन दुर्व्यवहार गरेको भन्दै आलिताल गाउँपालिका-२ गांखेतका ४२ वर्षीय दानबहादुर थापा मगर विरुद्ध पीडितपक्षले असार २७ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असार २८ गते डडेल्धुरा अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई असार २८ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । प्रहरीले सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत असार २७ गते गते यौन दुर्व्यवहार अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश हरीप्रशाद शर्मा पंगेनीको साउन १८ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि कारागार पठाउने आदेश दिएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राम शर्माले बताए ।

डोटी

१६ वर्षीया बालिकालाई २०७९ साउन १३ गते बलात्कार गरेको भन्दै दिपायल सिलगडी नगरपालिका-५ का ३३ वर्षीय दिलु कोली विरुद्ध पीडित पक्षले साउन १३ गते महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, डोटीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन १३ गते जिल्ला अस्पताल, डोटीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई साउन १३ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो ।

। प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ ६ गते जबरजस्ती करण अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश शिवलाल पाण्डेको भदौ ९ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठायो । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा छ ।

१४ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भदौ २० गते बलात्कार गरेको भन्दै बोगटान फुडिसिल गाउँपालिका-७ २७ वर्षीय दिपेन्द्र बम विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ २० गते महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, डोटीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ २० गते जिल्ला अस्पताल, डोटीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ २० गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत असोज ९ गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्ती करणी अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश शिवलाल पाण्डेको असोज १३ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई ३ लाख रुपियाँ धरौटीमा रिहा गर्यो । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको छ ।

अछाम

१७ वर्षीया बालिकालाई २०७९ असार ७ गते बलात्कार गरेको भन्दै मेल्लेख गाउँपालिका-५ विन्देवासिनीका २३ वर्षीय पुष्प धामी र बलात्कार गर्न सहयोग गरेको भन्दै सोही ठाउँका २० वर्षीय प्रकाश धामी विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ १ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ १ गते जिल्ला अस्पताल, अछाममा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ २ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयमार्फत भदौ २० गते अपहरण, शरीर बन्धक र बलात्कार अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश पीताम्बर शर्माको भदौ २२ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठायो भने प्रकाशलाई १ लाख रुपियाँ धरौटीमा तारेखमा रिहा गर्यो । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको छ ।

१६ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भदौ २४ गते यौन दुर्व्यवहार गरेको भन्दै १७ वर्षीय बालबालिका-पीडित पक्षले भदौ २५ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ २५ गते अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ २७ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध

जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयमार्फत असोज ७ गते यौन दुर्व्यवहार अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश पिटाम्बर शर्माको असोज ७ गते बसेको इजलाशले आरोपित बालकलाई बाल सुधार गृह डोटीमा राख्न आदेश दियो ।

१६ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ २४ गते यौन दुर्व्यवहार गरेको भन्दै७७वर्षीय बालकविरुद्धपीडितपक्षले भद्रौ २५ गते जिल्लाप्रहरी कार्यालयमाउजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षणभद्रौ २५ गते अस्पतालमाभयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ २७गते घरबाटगिरफ्तार गच्यो ।
प्रहरीले आरोपितविरुद्धजिल्ला सरकारी वकिलकार्यालयमार्फत असोज आते यौन दुर्व्यवहार अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दादर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीशपिटाम्बर शर्माको असोज आते बसेको इजलाशले आरोपितबालकलाई बाल सुधार गृह डोटीमाराख्न आदेश दियो ।

कैलाली

१७ वर्षीया बालिकालाई २०७९ साउन ५ गते बलात्कार गरेको भन्दै कञ्चनपुर जिल्ला पुनरवास नगरपालिका-१ बनरीयाका २० वर्षीय सुदिप नेपाली विरुद्ध पीडित पक्षले साउन १७ जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन १७ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई साउन १७ गते जुगेडाबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन १८ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भद्रौ १० गतेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

नौ वर्षीया बालिकालाई २०७९ साउन २४ गते बलात्कार गरेको भन्दै १४ वर्षीय र १३ वर्षीय बालकविरुद्ध पीडित पक्षले साउन २६ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन २६ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितहरूलाई साउन २६ गते चौमालाबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितहरूविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन २७ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भद्रौ २४ गतेको इजलासले आरोपितलाई

नाबालक भएकाले तारिखमा रहने गरी आफन्तको जिम्मा लगाउन आदेश दिएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

१९ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ ५ गते बलात्कार गरेको भन्दै टिकापुर नगरपालिका-७ बेलुवाका १८ वर्षीय हरीप्रसाद चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ ६ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, टिकापुरमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ ६ गते टिकापुर अस्पताल, टिकापुरमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ ६ गते घरबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ ७ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भद्रौ ३० गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

१९ वर्षीया र ७ वर्षीया बालिकालाई २०७९ साउन ३१ गते बलात्कार गरेको भन्दै लम्कीचुहा नगरपालिका-८ बचैलाका ६२ वर्षीय गणेशसिंह ठकुरी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ ५ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, लम्कीमा उजुरी दिए । पीडितहरूको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ ६ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ ६ गते घरबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपित विरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ ७ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भद्रौ ३० गतेको आदेशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

१४ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ १८ गते बलात्कार गरेको भन्दै कैलारी गाउँपालिका-८ पृथ्वीपुरका ६० वर्षीय कालुराम चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ २० गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ २० गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ २० गते धनगढीबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ २१ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश विष्णुप्रसाद अवस्थीको असोज ५ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

१७ वर्षीया बालिकालाई २०७९ भद्रौ १५ गते बलात्कार गरेको भन्दै धनगढी उपमहानगरपालिका-१९ का २५ वर्षीय शेरबहादुर चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ २६ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ २६ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ २६ गते घरबाट गिरफ्तार गय्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ २७ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गय्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको असोज ९ गतेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

१५ वर्षीया महिलालाई २०७९ भद्रौ २१ गते सामुहिक बलात्कार गरेको भन्दै घोडाघोडी नगरपालिका-१ जनकपुरका १८ वर्षीय हिमाल सापकोटा, २१ वर्षीय यशु सापकोटा, १८ वर्षीय नविन कुँवर र घोडाघोडी नगरपालिका-२ साडेपानीका १८ वर्षीय बसन्त विष्ट र घटनामा सहयोग गरेको भन्दै घोडाघोडी नगरपालिका-१ जनकपुरकी १८ वर्षीय रूपा धामी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ २३ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, सुख्खडमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ २४ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले हिमाल सापकोटा, यशु सापकोटा, बसन्त विष्ट र रूपा धामीलाई भद्रौ २४ गते सुख्खडबाट गिरफ्तार गय्यो । प्रहरीले आरोपितहरू विरुद्ध जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ २४ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गय्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश धुर्वकुमार शाहको भद्रौ ६ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका मुद्राफाँटका नासु दानबहादुर बोहराले बताए ।

१२ वर्षीया बालिकालाई असोज ९ गते बलात्कार गरेको आरोपमा धनगढी उपमहानगरपालिका-१४ का २१ वर्षीय सुरेश चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा असोज ९ गते उजुरी दियो । प्रहरीले आरोपितलाई असोज ९ गते घरबाट गिरफ्तार गय्यो । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असोज ११ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल,

धनगढीमा भयो । प्रहरीले सरकारी बकिल कार्यालय मार्फत आरोपित विरुद्ध असोज ११ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गयो । आरोपितलाई प्रहरी हिराशतमा राखी अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर प्रेम खडकाले बताए ।

कञ्चनपुर

५ वर्षीया बालिकालाई २०७९ साउन १० गते बलात्कार गरेको भन्दै लालझाँडी गाउँपालिका-२ कसुवाका ५५ वर्षीय रामदत्त राना विरुद्ध पीडित पक्षले साउन ११ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, बेलौरीमा उजुरी दिए । पीडित बालिकाको स्वास्थ्य परीक्षण साउन ११ गते महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई साउन ११ गते घरबाट गिरफ्तार गय्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ २ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गय्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश धुर्वकुमार शाहको भद्रौ ६ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका मुद्राफाँटका नासु दानबहादुर बोहराले बताए ।

६ वर्षीया बालिकालाई २०७९ साउन ११ गते बलात्कार गरेको भन्दै ५ वर्षीय बालक विरुद्ध पीडित पक्षले साउन १२ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, बेलौरीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन १२ गते महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई साउन १२ गते घरबाट गिरफ्तार गय्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय मार्फत साउन २९ गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्ती करणी मुद्दा दर्ता गय्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश धुर्वकुमार शाहको भद्रौ ५ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई बाल सुधार गृह पठाउन आदेश दियो । हाल आरोपित बालक कोहलपुरस्थित बालसुधार गृहमा रहेका छन् ।

महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव, दुर्व्यवहार बलात्कार, बलात्कार प्रयास, यौन दुर्व्यवहार बाजुरा

१९ वर्षीया महिलालाई २०७९ असार १७ गते बलात्कार गरेको भन्दै हुम्ला जिल्ला अदानचुली गाउँपालिका-२ का देविलाल महतरा र वर्दिया जिल्ला ढोडरी गाउँपालिका-७ का सुरेश कुमार चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले असार २४ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा

उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असार २४ गते जिल्ला अस्पतालमा भयो। प्रहरीले आरोपित देविलाल महतरालाई हिमाली गाउँपालिका-को पिलुचौर बजारबाट असार २४ गते गिरफ्तार गन्यो। प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन १९ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गन्यो। जिल्ला अदालतका न्यायाधीश माधवप्रसाद घिमिरेको साउन १९ गतेको आदेशमा आरोपितलाई सोही दिन पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी सुर्य थापाले बताए। घटनाका आरोपित सुरेशकुमार चौधरी फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको डिएपी थापाले बताए।

२३ वर्षीया महिलालाई २०७९ साउन १ गते बलात्कार गरेको भन्दै स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका-३ का २५ वर्षीय समुन्द्र शाही विरुद्ध पीडित पक्षले साउन ३ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन ३ गते जिल्ला अस्पतालमा भयो। प्रहरीले आरोपितलाई साउन ३ गते घरमा लुकीछिपी बसेको अवस्थामा गिरफ्तार गन्यो। प्रहरीले जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत आरोपित विरुद्ध साउन २० गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गन्यो। जिल्ला अदालतका न्यायाधीश माधवप्रसाद घिमिरेको साउन २० गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर गेहेन्द्र बोगटीले बताए। मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधिन अवस्था रहेको छ।

२४ वर्षीया महिलालाई २०७९ साउन ३० गते बलात्कार गरेको भन्दै जगन्नाथ गाउँपालिका-२ का ३५ वर्षीय राजेन्द्रबहादुर शाही विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ ७ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ ७ गते जिल्ला अस्पतालमा भयो। प्रहरीले आरोपितलाई भदौ ७ गते घरमा लुकीछिपी बसेको अवस्थामा गिरफ्तार गन्यो। प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ २५ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गन्यो। जिल्ला अदालतका न्यायाधीश माधवप्रसाद घिमिरेको भदौ २८ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर गेहेन्द्र बोगटीले बताए। मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधिन अवस्था रहेको छ।

३२ वर्षीया महिलालाई २०७९ साउन १७ गते बलात्कार गरेको भन्दै बुढीनन्दा नगरपालिका-२ का २८

महिलाविरुद्ध भएका हिंसाबाट पीडित सङ्ख्या

(जुलाई-सेप्टेम्बर २०२२)

	बलात्कार	१३
	घरेलु हिंसा	१७३
	बहुविवाह	१
	बलात्कार प्रयास	१
	यौन दुर्व्यवहार	१
	बेचबिखन तथा ओसारपसार	१
	जर्मा	२०९

वर्षीय बलबहादुर विक विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ १८ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए। महिलाको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ १८ गते जिल्ला अस्पतालमा भयो। आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर गिन्द्र बोगटीले बताए।

७२ वर्षीया महिलालाई २०७९ भदौ २९ गते बलात्कार गरेको भन्दै बुढीनन्दा नगरपालिका-६ का ४२ वर्षीय बसाण्णु भारती विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ ३० गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ ३० गते जिल्ला अस्पतालमा भयो। आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर गिन्द्र बोगटीले बताए।

बमाड़

१९ वर्षीया युवतीलाई २०७९ साउन २६ गते बलात्कार गरेको भन्दै बुंगल नगरपालिका-११ का ४३ वर्षीय नरेन्द्रसिंह रतोकी विरुद्ध पीडितले २०७९ भद्रौ १२ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिइन्। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ १२ गते जिल्ला अस्पताल, सिमखेतमा भयो। प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ १३ गते बुंगल नगरपालिका ११ पुतली लेक्वाट गिरफ्तार गयो। प्रहरी आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भद्रौ १२ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत मुद्दा जिल्ला अदालतमा दर्ता गयो। जिल्ला अदालतका न्यायाधीश नन्दकिशोरप्रसाद यादवको असोज ५ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका नायब सुब्बा सुसिल सुवणकारले बताए।

बैतडी

३८ वर्षीया महिलालाई २०७९ असार २० गते बलात्कार गरेको भन्दै डिलाशैनी गाउँपालिका-४ मठेराजका स्थानीय एवं पुचौडी बहुमुखी क्याम्पसका प्रमुख राजेन्द्र नेगी विरुद्ध पीडित पक्षले असार २९ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, पाटनमा उजुरी दिए। घटनापश्चात विभिन्न विद्यार्थी सङ्गठनहरूले असार २५ गते संयुक्त प्रेस विज्ञप्ती जारी गरेर आरोपितलाई कानुनी कारबाहीको माग गरेका थिए। असार २७ गते पदबाट राजीनामा दिएका क्याम्पसप्रमुख नेगीले साउन १ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा आत्मासमर्पण गरे। प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन २ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गयो। जिल्ला अदालत, बैतडीका न्यायाधीश जयानन्द पनेरुको साउन २६ गते बसेको इजलासले आरोपित नेगीलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए।

४० वर्षीया महिलालाई २०७९ असार १६ गते बलात्कार प्रयास गरेको भन्दै सिगास गाउँपालिका-३ का २७ वर्षीय खेगेन्द्रसिंह धामी विरुद्ध पीडित पक्षले साउन २५ गते इलाका प्रहरी कार्यालय, पाटनमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन २५ गते प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, पाटनमा भयो। प्रहरीले आरोपितलाई भद्रौ ९ गते घरबाट गिरफ्तार गयो। प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय

मार्फत भद्रौ ९ गते बलात्कार प्रयासमा जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गयो। जिल्ला अदालतका न्यायाधीश जयानन्द पनेरुको भद्रौ ३० गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए।

२३ वर्षीया महिलालाई २०७९ भद्रौ १९ गते बलात्कार प्रयास गरेको भन्दै सिगास गाउँपालिका-५ लोडेका ४८ वर्षीय हरीभान धामी विरुद्ध पीडित पक्षले भद्रौ २९ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ २९ गते जिल्ला अस्पताल, बैतडीमा भयो। आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए।

सुस्त मनस्तिति भएकी १९ वर्षीया युवतीलाई २०७९ असार २७ गते बलात्कार गरेको भन्दै दोगडाकेदार गाउँपालिका-४ दुग्राका ३२ वर्षीय ललित चुनारा र सोही ठाउँका ५१ वर्षीय गोविन्द चुनारा विरुद्ध पीडित पक्षले साउन १ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन १ गते जिल्ला अस्पताल, बैतडीमा भयो। प्रहरीले अरोपित दबै जनालाई साउन १ गते घरबाट गिरफ्तार गयो। प्रहरीले आरोपितहरूविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन १ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गयो। जिल्ला अदालतका न्यायाधीश जयानन्द पनेरुको साउन २२ गते बसेको इजलासले आरोपितहरूलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए।

अछाम

२७ वर्षीया महिलालाई २०७९ भद्रौ ७ गते वैवाहिक बलात्कार गरेको भन्दै ३५ वर्षीय पतिविरुद्ध पीडितले भद्रौ २२ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिइन्। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भद्रौ २२ गते जिल्ला अस्पताल अछाममा भयो। आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सइ जितेन्द्र धामीले बताए।

२२ वर्षीया युवतीलाई २०७९ असोज १३ गते मंगलसेन नगरपालिका-५ स्थितबाइड हाउस होटलमा बलात्कार गरेको भन्दै पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-६ तोलीका २४ वर्षीय नविन रावल विरुद्ध पीडित पक्षले असोज १५ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए। पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असोज १५

गते जिल्ला अस्पताल, अछाममा भयो । घटना अनुसन्धानमा रहेको र आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी हवल्दार जितेन्द्र साहुले बताए ।

२२ वर्षीया युवतीलाई २०७९ असोज १३ गते मंगलसेन नगरपालिका-५ स्थितवाइडहाउसहोटलमावलात्कार गरेको भन्दै पञ्चदेवलविनायकनगरपालिका-६ तोलीका २४ वर्षीय नविन रावलविरुद्धपीडितपक्षले असोज १५ गते जिल्लाप्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षणअसोज १५ गते जिल्लाअस्पताल, अछाममा भयो । घटना अनुसन्धानमा रहेको र आरोपित फरार रहेकाले खोजीकार्य भइरहेको जिल्लाप्रहरी कार्यालयकाप्रहरी हवल्दार जितेन्द्र साहुले बताए ।

कैलाली

४३ वर्षीया महिलालाई २०७९ साउन ६ गते बलात्कार गरेको भन्दै कैलारी गाउँपालिका-९ का ४० वर्षीय राजाराम चौधरी विरुद्ध पीडितले साउन १२ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिइन् । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन १२ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपित विरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन १३ गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गच्यो । आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी वेदप्रकाश जोशीले बताए ।

४२ वर्षीया महिलालाई ०७९ साउन ३० गते बलात्कार गरेको भन्दै कैलारी गाउँपालिका-६ बेनौलीका ४२ वर्षीय राजेश महतो विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ ७ गते प्रहरी चौकी, हसुलीयामा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ ७ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ ७ गते घरबाट गरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ ८ गते वैवाहिक जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भदौ ३० गतेको इजलासले आरोपितलाई १० हजार रुपियाँ धरोटीमा साधारण तारिखमा रिहा गरेको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

२६ वर्षीया महिलालाई २०७९ असार २५ गते बलात्कार गरेको भन्दै कैलारी गाउँपालिका-८ का ३१ वर्षीय गोविन्दास चौधरी विरुद्ध पीडितले भदौ ९ गते

स्थानीय प्रहरी चौकी, हसुलीया उजुरी दिइन् । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ ९ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ ९ गते घरबाट गरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ ९ गते वैवाहिक जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भदौ ३१ गतेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

२३ वर्षीया महिलालाई २०७९ भदौ ७ गते बलात्कार प्रयास गरेको भन्दै कैलारी गाउँपालिका-४ भितरियाका २८ वर्षीय छेदलाल चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ ८ गते प्रहरी चौकी, हसुलीयामा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ ८ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ ८ गते घरबाट गरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ ९ गते जबरजस्ती करणी उद्योग अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको भदौ २६ गतेको इजलासले आरोपितलाई १ लाख रुपियाँ धरोटीमा साधारण तारिखमा रिहा गरेको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

४५ वर्षीया महिलालाई २०७९ भदौ ९ गते बलात्कार गरेको भन्दै कैलारी गाउँपालिका-२ का ४७ वर्षीय रामऔतार चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ २५ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ २५ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ २५ गते घरबाट गरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ २६ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको असोज ९ गतेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

२५ वर्षीया महिलालाई २०७९ भदौ १० गते बलात्कार गरेको भन्दै धनगढी उपमहानगरपालिका-१६ का २६ वर्षीय रामकिशोर चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले भदौ २६ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण भदौ २६ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत भदौ २७ गते

जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । आरोपित फरार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर प्रेम खड्काले बताए ।

कञ्चनपुर

२० वर्षीया युवतीलाई २०७९ असार २३ सामुहिक बलात्कार गरेको भन्दै पुनर्वास नगरपालिका-९ 'ख' गाउँका २४ वर्षीय शुशील भट्ट, १९ वर्षीय लक्ष्मण सुनार, १९ वर्षीय पृथ्वी भाट क्षेत्री र विओपी बीचाम फाँटामा कार्यरत शस्त्र प्रहरी जवान २३ वर्षीय खेमप्रसाद जैशी विरुद्ध पीडित पक्षले असार ३१ गते ईलाका प्रहरी कार्यालय, त्रिभुवनवस्तीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असार ३१ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा भयो । प्रहरीले आरोपितहरूलाई असार ३१ गते घरबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितहरू विरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन १९ गते जबरजस्ती करणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार जयन्ती भट्टको साउन २५ गतेको आदेशमा आरोपितहरूलाई पुर्पक्षको लागि थुनामा पठाएको जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयका मुद्दा फाँटका नासु रामप्रवेश रानाले बताए ।

३२ वर्षीया युवतीलाई २०७९ साउन १ गते बलात्कार गरेको भन्दै शुक्लाफाँटा नगरपालिका-९ का २८ वर्षीय बब्लु थारु चौधरी विरुद्ध पीडित पक्षले साउन ३ गते ईलाका प्रहरी कार्यालय, झलारीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण साउन ४ गते महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई साउन ३ गते घरबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन २२ गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्ती करणी उद्योगमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश पदमराज पाण्डेयको साउन ३१ गते बसेको इजलाशल आरोपितलाई १ लाख ५० हजार रुपियाँ धरौटीमा रिहा गर्ने आदेश दियो । आरोपित बब्लु थारु चौधरीले धरौटी रकम बुझाउन नसकेपछि पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाइएका जिल्ला अदालत मुद्दाफाँटका नासु दानबहादुर बोहराले बताउनुभयो ।

४० वर्षीया महिलालाई २०७९ असार ३१ गते बलात्कार प्रयास गरेको भन्दै बेलौरी नगरपालिका-३ खिरियाका २६ वर्षीय नरेश राना विरुद्ध पीडित पक्षले असार ३१ गते ईलाका प्रहरी कार्यालय, बेलौरीमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असार ३१ गते

महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई असार ३१ गते निजको घरबाट गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत आरोपित विरुद्ध साउन २० गते जिल्ला अदालतमा जबरजस्ती करणी उद्योगमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश पदमराज पाण्डेयको ०७९ साउन ३१ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई २ लाख ५० हजार रुपियाँ धरौटीमा रिहा गच्यो । हाल मुद्दा विचाराधीन अवस्थामा रहेको छ ।

६० वर्षीया महिलालाई २०७९ असोज ६ गते बलात्कार गरेको भन्दै भीमदत्त नगरपालिका-१० गज्जरका १७ वर्षीय बालक विरुद्ध पीडित पक्षले असोज ७ गते जिल्ला प्रहरी कायालयमा उजुरी दिए । पीडितको स्वास्थ्य परीक्षण असोज ७ गते महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा भयो । प्रहरीले आरोपितलाई असोज ७ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । प्रहरीले सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत आरोपित विरुद्ध असोज २८ गते जबरजस्तीकरणी अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश धुवुकुमार शाहको असोज ३० गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई अभिभावकको जिम्मा लगायो । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्था छ ।

परिवारजनबाट हत्या

बैतडी

डिलाशैनी गाउँपालिका-४ सेराका ६१ वर्षीया अन्तराम जोशीको २०७९ साउन १३ गते घरायसी विवादका कारण बन्चरो प्रहार गरी हत्या गरेको भन्दै २४ वर्षीय छोरा लोकेन्द्र जोशीविरुद्ध पीडित पक्षले असार १३ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीमा उजुरी दिए । प्रहरीले आरोपितलाई असार १३ गते घटनास्थलबाटे गिरफ्तार गच्यो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत साउन १४ गते कर्तव्य ज्यान शिर्षकमा जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश जयानन्द पनेरुको भद्रौ २ गते बसेको इजलासले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकराज जोशीले बताए । शवको पोष्टमार्टम असार १३ गते गोकुलेश्वर अस्पताल, दार्चुलामा भयो । पीडित पक्षले साउन १३ गते नै शवको सद्गत गरे ।

अद्धाम

पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-७

पुल्लेतोलाकी ४५ वर्षीया मान्म कामीलाई २०७९ साउन ११ गते बच्चरो प्रहार गरी हत्या गरेको भन्दै ४७ वर्षीय पति पैलु भनिने पदम कामी विरुद्ध पीडित पक्षले साउन १२ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा कर्तव्य ज्यान अन्तर्गत उजुरी दियो । शबको पोष्टमार्टम साउन १२ गते जिल्ला अस्पतालमा गरेपश्चात सोही दिन आफन्तले शबको दाहसंस्कार गरे । प्रहरीले आरोपितलाई कञ्चनपुर जिल्लाको भिमदत्त नगरपालिकाबाट साउन २४ गते गिरफ्तार गर्यो । प्रहरीले सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत आरोपित विरुद्ध भदौ गते कर्तव्य ज्यान अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीशको भदौ १६ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि कारागार पठायो । हाल मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा छ ।

कैलाली

गौरीगांगा नरपालिका-५ अण्डैया ३१ वर्षीया ललिता नामजालीमगरलाई असोज ६ गते घरायसी विवादका क्रममा धारिलो हतियार प्रहार गरेर हत्या गरेको र १७ वर्षीया छोरी लक्ष्मी नामजालीमगरको हत्या प्रयास गरेको आरोपमा ३५ वर्षीय पति शेरबहादुर नामजालीमगर विरुद्ध पीडित पक्षले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा असोज ६ गते उजुरी दियो । शबको पोष्टमार्टम असोज ६ गते सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा गरी सोही दिन सद्गत भयो । धारिलो हतियारबाट गम्भीर घाइते भएकी लक्ष्मीको सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढीमा उपचार भयो । प्रहरीले आरोपितलाई असोज ६ गते घरबाट गिरफ्तार गन्यो । प्रहरीले सरकारी वकिल कार्यालय मार्फत जिल्ला अदालतमा कर्तव्य ज्यान कसुरमा असोज ७ गते मुद्दा दर्ता गरेकोमा जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ओमप्रकाश अर्यालको असोज ३१ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको जिल्ला अदालतका श्रेष्ठेदार राइभान कुञ्जेडाले बताए ।

घरेलु हिंसा

बाजुरा

बुढीगांगा नरपालिका-८ देवलकी २५ वर्षीया भूमीका कुमाललाई २६ वर्षीय पति गोकुल कुमालले २०७९ असोज ६ गते निर्धार्त कुटपिट गरेको भन्दै पीडितले असोज ७ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा ७ मौखिक उजुरी दिइन् । प्रहरीले आरोपितलाई असोज ७ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । पतिको कुटपिटबाट कान, कम्मर र खुट्टामा गम्भिर चोट लागेर घाइते भएकी

भूमीकाको बयालपाटा स्वास्थ्य चौकीमा उपचार हुन नसकेपछि थप उपचारका लागि असोज ७ गते सेति प्रादेशिक अस्पताल धनगढी लगिएको बुढीगांगा नगरपालिकाका प्रमुख रामबहादुर बानियाले बताए । आरोपित कुमालले पत्नीको उपचार गर्ने र भुल बस गल्त भएको भन्दै माफी मागेपछि पत्नीको उपचार गर्ने भन्ने सहमती अनुसार असोज ९ गते बार्जुगाड प्रहरी चौकीमा कागज बनाएर उपचारमा पठाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सई नारायण नेगीले बताए । पत्नीको उपचारपछि हाल दुवै पतिपत्नी मिलेस सँगै बस्दै आएको बुढीगांगा नगरपालिकाका प्रमुख रामबहादुर बानियाले बताए ।

अछाम

पञ्चदेवल विनायक नगरपालिका-६ तोलीकी ५३ वर्षीया अपाइगता भएकी जयसरा न्यौपानेलाई २०७९ भदौ ८ गते दिउँसो घरयासी विवादमा कुटपिट गरेको भन्दै ३५ वर्षीया बुहारी धर्मा न्यौपाने र ३० वर्षीया देवीसरा न्यौपानेलाई प्रहरीले भदौ ८ गते घरबाट गिरफ्तार गन्यो । घरयासी विवादका कारण अपाइगता भएकी जयसरालाई बुहारीद्वयले कुटपिट गरेको भिडियो सामाजिक सञ्जालमा बाहिरीएपछि इलाका प्रहरी कार्यालय, विनायकबाट खटिएको प्रहरी टोलीले भदौ ८ गते धार्मा र देविसरालाई गिरफ्तार गरेको थियो । प्रहरीले सरकारी वकिल कार्यालयमार्फत भदौ २० गते कुटपिटमा जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गन्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश पीताम्बर शर्माको भदौ २३ गते बसेको इजलाशले आरोपित दुवै जनालाईजनही ५० हजार रुपियाँ धरौटीमा रिहा गर्ने आदेश दियो । घटना जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको छ । पीडितजयसरालाई कुटपिट गरिरहेको भिडियो खिचेर सामाजिक सञ्जालमा हाल्ने पीडितका नाती ११ वर्षीय दीपेन्द्र न्यौपानेलाई भदौ १० गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयले सुदूरपश्चिम प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री रणबहादुर रावलबाट सम्मानित गरेको थियो ।

कञ्चनपुर

भिमदत्त नगरपालिका-१५ गोबरैयाकी ४५ वर्षीया प्रेमलता चन्दलाई २०७९ भदौ १८ गते कुटपिट गरी घर निकाला गरेको भन्दै ५४ वर्षीय पति विरेन्द्र चन्द विरुद्ध पीडितले भदौ १९ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिइन् । पीडितको स्वास्थ्य उपचार भदौ १९ गते महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा भयो ।

बाँसको लठ्ठीले मरणासन्न हुने गरी कुटपिट गरी गम्भिर घाइते बनाएपछि पति विरुद्ध जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिएको पीडित महिलाले बताइन् । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ २० गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । दुवै जनालाई राखी छलफल गराउँदा आरोपित पतिले उपरान्त गल्ती नगर्ने भनेर माफी मागेपछि दुवै पक्षीविच भदौ २५ गते मेलमिलाप भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकेन्द्र ठगुन्नाले बताए । हाल दुवै जना मिलिजुली घरमै बसेका इन्स्पेक्टर ठगुन्नाले बताए ।

सर्वे प्रकारका जातीय विभेद

बाजुरा

बुढीगंगा नगरपालिका-५ नवाघरका ५० वर्षीय टेकेन्द्र सुनारलाई २०७९ असोज ११ गते मन्दिर छोएको र जातीय विभेद गरी कुटपिट गरेको भन्दै त्रिवेणी नगरपालिका-७ का वडाध्यक्ष ५० वर्षीय जुद्धबहादुर अयडी, सोही ठाउँका ५५ वर्षीय रंगलाल पाथ्याया र ३६ वर्षीय बिनोद अयडी विरुद्ध पीडितले असोज १२ गते बिडमालिका प्रहरी चौकीमा उजुरी दिए । कुटपिटबाट आँखा, कान, नाक र पीठ्युमा चोट लागेर गम्भिर घाइते हुनु भएका सुनारको असोज १२ गते जिल्ला अस्पताल, बाजुरामा उपचार भयो । प्रहरीले आरोपित वडाध्यक्ष जुद्धबहादुर अयडीलाई असोज १२ गते, बिनोद अयडीलाई असोज १३ गते र रंगलाल पाथ्यायलाई असोज ३१ गते घरबाट गिरफ्तार गर्यो । त्रिवेणी नगरपालिका-७ स्थित नाटेश्वरी मन्दिरमा असोज ११ गते नवरात्रीको दिन पुजा गर्ने समयमा ढुमले मन्दिर प्रवेश गरेर पुजा गर्ने भन्दै वडाध्यक्ष लगायत अन्य दुई जनाले निर्धात कुटपिट गर्नुको साथै आफूसँग भएको ६० हजार रुपियाँ समेत लुटेर लगेको पीडित सुनारले बताए । प्रहरीले सरकारी वकील कार्यालय माफत कार्तिक २ गते जातीय विभेद कसुरमा जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्यो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ढाकाराम पौडेयलको कार्तिक ३ गते बसेको इजलासले आरोपितहरूलाई जनही १ लाख रुपियाँ धरैटीमा रिहा गर्यो । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा छ ।

कञ्चनपुर

भिमदत्तनगरपालिका-५ शुकासाल की २८ वर्षीया सन्जु नेपालीलाई २०७९ भदौ १९ गते जातीय विभेद गरेको भन्दै भिमदत्तनगरपालिका-१० गदडाचौकीका ४५ वर्षीया पुजारी सहदेव भट्ट विरुद्ध

पीडितले भदौ १९ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरी दिइन् । प्रहरीले आरोपितलाई भदौ १९ गते घरबाट गिरफ्तार गच्छो । प्रहरीले आरोपितविरुद्ध जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय माफत भदौ २७ गते जातीय छुवाछुत तथा दुर्योवहार अन्तर्गत जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता गच्छो । जिल्ला अदालतका न्यायाधीश ध्रुवकुमार शाहको भदौ २७ गते बसेको इजलाशले आरोपितलाई १० हजार रुपियाँ धरैटीमा रिहा गच्छो । मुद्दा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन अवस्थामा रहेको छ ।

आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार दार्युला

लास्कु खोला र महाकाली नदीमा २०७९ भदौ २४ गते राति आएको बाढीपहिरोका कारण महाकाली नगरपालिका बडा नम्बर २ स्थित भुवनेश्वरी आधारभूत विद्यालय पण्डोरा, बडा नम्बर ४ बंगाबगडस्थित दशरथनगर आधारभूत विद्यालय र बडा नम्बर २ कै सरस्वती आधारभूत विद्यालय मुल्लामा क्षति भयो । महाकाली नगरपालिकाले भदौ २६ गतेदेखि एकसाता विद्यालय बन्द गरेपनि भवन नहुँदा तिहारपछि मात्रै विद्यालयमा पढाई सुरु भयो । बाढीपहिरोका सरस्वती आधारभूत विद्यालय मुल्ला र भुवनेश्वरी आधारभूत विद्यालय पण्डोरामा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार र युनिसेफको सहयोगमा त्रिपाल उपलब्ध भएपछि त्रिपालमा अहिले पढाई भइरहेको महाकाली नगरपालिका शिक्षा शाखा प्रमुख ईश्वरी ठगुन्नाले बताइन् । दुई विद्यालयमा त्रिपालमा पढाई गर्नुपर्दा समस्या भएको छ । तत्काल भवन बनाउन सकिने अवस्था नभएको कारण अस्थायी त्रिपाल राखेर विद्यालयमा पठनपाठन भइरहेको शिक्षा शाखा प्रमुख ठगुन्नाले बताए । दशरथ आधारभूत विद्यालय बंगाबगडका विद्यार्थीलाई अहिले कैलाशपति आधारभूत विद्यालय बगाबगडमासँगै राखेर पठनपाठन भइरहेको छ । चार कोठे विद्यालय भवन निर्माणको लागि बजेट आएपनि जमिन उपलब्ध हुन नसकदा समस्या भएको छ । बाढी पहिरोका कारण विद्यालयमा क्षति पुगेपछि सरस्वती आधारभूत विद्यालय मुल्लामा ४४ जना, कैलाशपति आधारभूत विद्यालय बंगाबगडमा १ सय ९० जना, दशरथनगर आधारभूत विद्यालयमा ५७ जना र भुवनेश्वरी आधारभूत विद्यालयमा ३४ जना विद्यार्थी पठनपाठनका लागि समस्या भोग्न बाध्यछन् । बाढीले छापरी, श्रीवगड, बडालीगाउँ लगायतका ठाउँबाट खलंगा आउने पुल र बाटो बगाएपछि महाकाली नगरपालिका बडा नम्बर १ र २ बाट खलंगा आउने विद्यार्थीको लागि अहिले अस्थायी काठेपूलको

प्रबन्धन गरिएको महाकाली नगरपालिकाकाका प्रमुख नरसिंह चैसिरले बताए । बाढीले पाँच जनाको मृत्यु भएको, १० जना अझै वेपत्ता रहेका छन् । दुई ओटा विद्यालय, डुडुरी जलविद्युत, दुई ओटा झोलुंगे पुल बगाउनुको साथै महाकाली नगरपालिका र नौगाउ गाउँपालिकामा गरी ४२ घरमा पूर्ण क्षति, नौ घर आंशिक र ४० घर जोखिममा रहेको र बाढिपरिहोबाट वेपत्ता भएकाहरू अहिलेसम्म फेला पर्न नसकेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर जगत गाहामगरले बताए । बाढिपरिहोबाट पूर्ण प्रभावितलाई अहिलेसम्म जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत दर्शी अघि १ हजार ५ हजार रुपियाँ र महाकाली नगरपालिकाले ५० हजार रुपियाँका दरले राहत रकम उपलब्ध गराएको बाढीपीडित अमरसिंह महराले बताए ।

स्वास्थ्यको अधिकार

बाजुरा

स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकामा स्वास्थ्यकर्मीहरू नभएपछि गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित पाँच ओटा स्वास्थ्य चौकीबाट प्रवाह गरिदै आएको स्वास्थ्य सेवा बन्द भयो । करारमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूको भरमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरूमा साउन १ गतेदेखि करार अवधि थप नगरेपछि स्वास्थ्य सेवा बन्द भएको थियो । स्थानीय

तहको निर्वाचनपछि नयाँ निर्वाचित जनप्रतिनिधिले साउन १ गतेदेखि करार सेवाका कर्मचारीहरूको करार अवधि थप नगरेपछि गाउँपालिका भित्रका पाँच ओटा स्वास्थ्य संस्था स्वामीकार्तिक गाउँपालिका-२ फयालगाउँ आधारभूत स्वास्थ्य इकाई केन्द्र, बडा नम्बर १ को खोलीकोट आधारभूत समामुदायीक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र, बडा नम्बर ४ को भुर्ने सामुदायीक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र, बडा नम्बर ५ को आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, जेरा र बडा नम्बर ३ को मिगु सामुदायीक स्वास्थ्य इकाई केन्द्रमा स्वास्थ्यकर्मी विहिन भएपछि स्वास्थ्य सेवा बन्द हुन गएको स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पारस शाहीले बताए । सुन्केरी व्यथा लागेपछि आफन्तले फयाल गाउँ स्वास्थ्य इकाई केन्द्र पुगाएको भएपनि स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्यकर्मी नभएपछि उपचार नगरिकनै घर फर्किरहेको अवस्थामा पल्नी कार्तिक विकले बाटोमै बच्चालाई जन्म दिएको स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका-१ का विकका पति बलबहादुर बि.कले दुखेसो पोखे । स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाले साउनबाट म्याद थप नगरेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पुनः विज्ञापन गरेर सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्यकर्मीहरूको व्यवस्था गरी सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सेवा प्रवाह भइरहेको स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाका अध्यक्ष भरतबहादुर रोकायाले बताए ।

मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्नि

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

सुदूरपश्चिम प्रदेशद्वारा प्रकाशित

सल्लाहकार : खड्कराज जोशी, **संयोजन/सम्पादन :** कृष्णबहादुर विश्वकर्मा,

व्यवस्थापक : राजकुमार चौधरी, रामबहादुर चौधरी, हरिसिंह बि.क.

धनगढी उमनपा-५, उत्तरबेहडी, धनगढी, कैलाली, फोन : ०९९-५२२५७६/५२९४४६, फयाक्स : ०९९-५२३२४४

इमेल : dhangadhi@insec.org.np, Website : www.inseconline.org